

15/09/68

Avui el viatge ha estat agradable. Com a grata sorpresa, la d'un senyor que té un Citroën de 1929 i un altre de 1930, aquest últim en unes condicions òptimes. Em convidà a pujar-hi; durant el trajecte es deixa anar de mans, deixant el volant lliure en senyal de seguretat. Crec que es tracta d'una peça de museu.

He parat a un marge de la carretera, a uns 100 quilòmetres de Neveres. Al costat d'un bosc i de piles de llenya, la temperatura 10 graus a dins i també a fora del cotxe. Vostock ha anat marxant bé, tot i les pujades de la Côte d'Or, i tot i les seves lesions s'ha portat com un heroi. Pujàvem en segona i quan li posava la tercera semblava que saltava d'alegria, encara que la pendent continués amunt...

He dormit a sota d'uns castanyers, al costat de la catedral, que està il·luminada i és de base romànica, és encantadora, recorda una mica Poblet.

Amb el soroll de l'aigua caient en el sostre de Vostock s'ha sentit un cop sec. Pensava que podia tractar-se d'una broma dels homes de la neteja, que amb aquell temps que feia semblaven mariners en plena tempesta, però suposo que més aviat devia tractar-se d'una castanya. D'allà a Paray Le Monial bé hi havia uns 100 quilòmetres. Seguia plovent i el cotxe anava bé (...).

18/09/68

Montélimar. La ciutat de Pont Saint Esprit ha estat com un somni, talment com flotar entre núvols. Vaig posar la quarta a en Vostock i així va quedar, com si fos veritat que anar cap el sud és anar pendent avall. Mai ens havíem trobat un tram com aquest (...).

Emprenem la marxa cap a Lonnaux. Sento un soroll estrany, penso que puc haver punxat i surto de la carretera. Sembla que es tracta d'una falsa alarma. El que se sent és el soroll dels avions supersònics que quan passen la barrera del so fan com una mena d'estrepit. De totes maneres, penso revisar a fons els cargols de les rodes...

A 10 quilòmetres de Nîmes ens hem

aturat entre uns oliveres petites, en un camp infectat de mosquits. Tot i haver tancat ràpidament les portes, han acabat envaint el cotxe, amb els seus sons alarmants i punxeguts. Ha acabat havent-hi batalla, però encara resten enemics. A dins el cotxe hi fa calor. Vostock s'ha portat bé. La carretera també, sempre avall...

Emprenem de nou la marxa; una nova carretera, que des de lluny comença a entreveure's, ha quedat tranquil·la. Sembla que tot estigui adormit i cobert per una mena de llençol fet de boira. També ha parat de ploure. Tot plegat convidava a posar en Vostock i els seus cavalls en marxa cap a casa, amb la idea de sobrepassar Nîmes i arribar demà mateix a Montpel·lier (...).

El tan esperat nou dia encara no es veu sortir per enlloc. M'acompanya el cant dels grills i l'ombra gris i blanca de Vostock, reposant enmig de l'herba mollà. En la llunyania se senten els motors dels pocs cotxes que passen a velocitat apreciable. El dia no acaba d'arribar, i al sostre que em cobreix van sonant les gotes que segueixen caient, ajudant a passar el temps i acompanyant els meus pensaments, la meua Banyoles, les sardanes de la Santa Espina (...).

M'he sentit bé fent aquest viatge, i quasi tot el que s'ha esdevingut ha estat ben assimilat. Els quilos que he perdut, uns cinc, tampoc els trobaré a faltar, i segueixo tenint les orelles un pel massa grosses. Al final es va acabar la nit dels mosquits, l'aranya verda i d'altres bestioles. Vaig sortir corrents d'aquell indret immund, perseguit per aquests petits sanguinaris. Vaig obrir les finestres perquè sortissin. En poca estona ja érem a Nîmes (...).

Vaig prendre l'autopista i en poc temps ja ens trobàvem a Montpel·lier, que vàrem passar de llarg. En acabar l'autopista, en dues ocasions Vostock no va voler aturar-se, i sobretot la segona vegada, es va produir un petit altercat. El vigilant va intervenir: "est-ce que vous ne comprenez pas le français, et vous ne pouvez pas arreter avec ça" i amb aquest "ça" crec que va voler dir en un to despectiu "aquest trasto". Re-

flexionant sobre això, després vaig pensar que els francesos es refereixen familiarment al cotxe com "la bagnole", i per tant, Banyoles els deu sonar a "cotxe" (...).

He dinat al costat d'unes vinyes i a prop d'una pomera i d'un riu on he trobat unes pedres que crec que poden ser unes restes de construccions romanes (...).

Hem fet una parada a Sigeon, on es trobaven en plena tasca de premsar el raïm. Davant del cafè on m'estic hi ha un important "cellier", on tota classe de vehicles, sobretot de tracció animal, traginen uns grans de raïm brillants que semblen perles. He deixat en Vostock una mica més avall amb el cap obert, esperant que passi aquesta desagradable hora de calor. Crec que ens trobem a menys de quaranta quilòmetres de Béziers, on penso parar i potser passar-hi la nit, per poder sortir demà cap a Banyoles (...).

Salzes. Emparats només per les ombres de l'històric monument, ens movem agitats per les ràfegues de vent que m'espanten i desvetilen. En Vos-

tock ha estat atès per mans femenines, a pocs quilòmetres d'aquí. El seu radiador ha estat curosament netejat, però segueixo sense veure clar el motiu del seu excessiu escalfament. La història de Salzes es troba lligada d'una manera molt especial a la història de la nostra Catalunya i això fa que senti una gran afinitat amb aquest indret.

Quan ja ens vèiem a Perpinyà, he vist amb tristesa sortir l'aigua pel radiador de Vostock, que per primera vegada ha sortit bullint, la qual cosa no és un bon senyal, perquè, tot i que ara s'acaba el viatge, això podria tenir greus conseqüències (...).

En arribar a Figueres vaig optar per passar la nit al costat d'una gasolinera, per poder arribar fresc i net a casa l'endemà. Després de tant de sofriment i desenganys, el pensament de tornar a veure aquella mainada a qui vaig prometre que tornaria, feia que s'esborressin del records els mals tràngols passats en el viatge, i quedaven solament en la memòria les mostres d'amistat en tantes ocasions demostrada.

SANTIAGO FRANCH JUANDÓ